

INSO
4241-2
4th Revision
2021



استاندارد ملی ایران
۴۲۴۱-۲
تجدیدنظر چهارم
۱۴۰۰

خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی، هیبریدی
و دوگانه‌سوز) – مصرف سوخت، تعیین معیار
انتشار دی‌اکسید کربن و دستورالعمل
برچسب انرژی



**Light Vehicle (Gasoline, Diesel, Hybrid and
Bi-fuel) Vehicles – fuel consumption,
criteria for CO₂ emission and energy
labeling instruction**

ICS:27.015 ; 43.060

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: (۰۲۶) ۳۲۸۰۶۰۳۱-۸

دورنگار: (۰۲۶) ۳۲۸۰۸۱۱۴

رایانمۀ: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، وظیفه تعیین، تدوین، به روز رسانی و نشر استانداردهای ملی را بر عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونکیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاهما، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز) - مصرف سوخت، تعیین معیار انتشار دی‌اکسیدکربن و دستورالعمل برچسب انرژی»

سمت و/یا محل اشتغال:

شرکت بهینه سازی مصرف سوخت

رئیس:

کمالی، مراد

(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)

دبیر:

شرکت بهینه سازی مصرف سوخت

مهردی نژاد، مریم

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

اعضاء: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

سازمان ملی استاندارد ایران

آریافر، توحید

(کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)

سازمان حفاظت محیط زیست

اشجعی، بهزاد

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

پژوهشکده خودرو، سوخت و محیط زیست دانشگاه تهران

اصفهانیان، وحید

(دکترای مهندسی مکانیک)

سازمان برنامه و بودجه کشور

بهمنی، یوسف

(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

پژوهشکده خودرو، سوخت و محیط زیست دانشگاه تهران

پوراحمدیان، علی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

سازمان ملی استاندارد ایران

تحریریان، سالار

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

ایران خودرو

حامدی، محمدرضا

(دکترای مهندسی مکانیک)

ایران خودرو- ایپکو

رجبعلی، مهدی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

ایران خودرو

رحیمی ندوشن، مهدی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

سمت و/یا محل اشتغال:

شرکت بهینه سازی مصرف سوخت	اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا) رحیمی، حسین (کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)
وزارت نفت	زروانی، رامش (کارشناسی مهندسی شیمی)
وزارت نفت	زند، مازیار (دکترای مهندسی مکانیک)
وزارت نفت	سام دلیری، فروغ (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
پژوهشکده خودرو، سوخت و محیط زیست دانشگاه تهران	شاطری، علی (کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست)
ساپیا	علیپورمهاجر، شیما (کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست)
ایران خودرو- ایپکو	علیزاده نیا، سیامک (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
شرکت بهینه سازی مصرف سوخت	غلامی، مسعود (کارشناسی ارشد مهندسی برق)
سازمان ملی استاندارد ایران	قزلباش، پریچهر (کارشناسی فیزیک)
شرکت بهینه سازی مصرف سوخت	قهربانی مطلق، فاطمه (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
ساپیا	محب، ابراهیم (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
وزارت نیرو	محمد صالحیان، عباس (کارشناسی مهندسی مکانیک)
وزارت صنعت، معدن و تجارت	معمار باشی، سهیل (دکترای مدیریت کسب و کار)
پژوهشکده خودرو، سوخت و محیط زیست دانشگاه تهران	مقدسی، سینا (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

سمت و/یا محل اشتغال:

پژوهشکده خودرو، سوخت و محیط زیست دانشگاه تهران

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

نجاتی امیری، مهشید

(کارشناسی ارشد مهندسی سیستم‌های انرژی)

ساپا

نیستانی، جواد

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

وزارت صنعت، معدن و تجارت

یزدان پناه، سیمین

(کارشناسی ارشد مهندسی پتروشیمی)

ویراستار:

سازمان ملی استاندارد ایران

قزلباش، پریچهر

(کارشناسی فیزیک)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ح	پیش‌گفتار
ط	مقدمه
۱	هدف و دامنه کاربرد
۲	مراجعة الزامی
۳	اصطلاحات و تعاریف
۶	روش‌های آزمون
۶	تعیین معیار و بازه‌بندی برچسب
۱۰	برچسب میزان انتشار دی‌اکسید کربن خودرو
۱۷	پیوست الف (آگاهی‌دهنده) روش تعیین معیار دی‌اکسید کربن منتشره بر حسب سبد تولید کارخانه‌ای

پیش گفتار

استاندارد «خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز)- مصرف سوخت، تعیین معیار انتشار دی‌اکسیدکربن و دستورالعمل برچسب انرژی» که نخستین بار در سال ۱۳۸۳ بر اساس پژوهش انجام شده تدوین و منتشر شد، بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بررسی و تأیید کمیسیون‌های مربوط برای چهارمین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در یکصد و پنجاه و چهارمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد انرژی مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱-۲ : سال ۱۳۸۳ می‌شود.

نتایج پژوهشی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- طرح پژوهشی به انجام رسیده در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰.
- آمار و اطلاعات اخذ شده از سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت.

مقدمه

با توجه به افزایش چشمگیر هزینه انرژی در دنیا، محدودیت منابع فسیلی، رشد بالای مصرف سالانه انواع انرژی در ایران، هدفمندسازی یارانه انرژی و بخصوص عدم کارایی فنی و اقتصادی مصرف انرژی در اغلب صنایع و تجهیزات امروزه مدیریت مصرف انرژی و بالا بردن بهرهوری انرژی به یک ضرورت تبدیل شده است. در همین راستا، پایش و مدیریت مصرف انرژی در هر صنعت نیاز به معیارها و شاخصهای مناسب دارد.

در این راستا بر طبق ماده ۱۱ قانون "اصلاح الگوی مصرف انرژی"، دولت موظف است به منظور اعمال صرفه جویی، منطقی کردن مصرف انرژی و حفاظت از محیط‌زیست، نسبت به تهیه و تدوین معیارها و مشخصات فنی مرتبط با مصرف انرژی در تجهیزات، فرایندها و سیستم‌های مصرف‌کننده انرژی، اقدام نمایند، به ترتیبی که کلیه مصرف‌کنندگان، تولیدکنندگان و واردکنندگان این تجهیزات، فرایندها و سیستم‌ها ملزم به رعایت این مشخصات و معیارها باشند. معیارهای مذکور توسط کمیته‌ای مشکل از نمایندگان وزارت نفت، وزارت نیرو، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، سازمان ملی استاندارد ایران، سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارت‌خانه ذیربط تدوین می‌شود.

همچنین بر اساس مصوبات یکصد و دومین شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۰۵ پس از تصویب استانداردهای مربوطه در کمیته مزبور، این استاندارد بر طبق آیین‌نامه اجرایی قانون فوق‌الذکر همانند استانداردهای اجباری توسط سازمان ملی استاندارد ایران اجرا خواهد شد.

موضوع این استاندارد «خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز) - مصرف سوخت، تعیین معیار انتشار دی‌اکسید کربن و دستورالعمل برچسب انرژی» می‌باشد. این استاندارد جزئیات مربوط به اجرای معیار انتشار گاز گلخانه‌ای دی‌اکسید کربن، میزان مصرف سوخت و الصاق برچسب میزان انتشار این گاز را برای خودروهای سبک بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز بیان می‌نماید تا زمینه اجرای یکنواخت آن در صنعت تولید خودروهای سبک کشور فراهم آید. میزان انتشار گاز گلخانه‌ای دی‌اکسید کربن بیانی از میزان مصرف سوخت می‌باشد و رابطه مستقیم با مصرف سوخت دارد و تعیین معیار و برچسب‌گذاری برحسب انتشار این گاز گلخانه‌ای متناسب برچسب‌گذاری مصرف سوخت می‌باشد.

خودروهای سبک (بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز) - مصرف سوخت،

تعیین معیار انتشار دی‌اکسید کربن و دستورالعمل برچسب انرژی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین معیار و ارائه روش اجرایی برچسب مصرف سوخت و انتشار دی‌اکسیدکربن برای خودروهای سبک بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز در گروههای M_1 , M_2 , N_1 و N_2 (تعاریف زیربندهای ۳-۶ تا ۹-۳) وارداتی و تولید داخل می‌باشد. طبق این استاندارد پس از اندازه‌گیری و تعیین میزان انتشار گاز گلخانه‌ای دی‌اکسیدکربن و مصرف سوخت خودروها در مراحل تأیید نوع و تطابق تولید، این مقادیر با محدوده‌های بازه‌بندی برچسب انتشار دی‌اکسیدکربن مطابقت داده می‌شوند تا بر مبنای آن خودروها رده‌بندی شوند.

این استاندارد در مورد خودروهای سبک بنزینی، دیزلی، هیبریدی و دوگانه‌سوز شامل گروههای M_1 , M_2 , N_1 و N_2 که قابلیت آزمون در سیکل شاسی دینامومتر مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۲۸ را داشته باشند، در مراحل تأیید نوع و تطابق تولید به کار می‌رود. این استاندارد در موارد زیر به کار نمی‌رود:

- خودروهای کارکردی؛
- خودروهای با کمتر از چهار چرخ؛
- خودروهایی از گروه M_2 و N_2 که قابلیت آزمون در سیکل شاسی دینامومتر را ندارند (بر اساس تشخیص سازمان ملی استاندارد). چنانچه که این خودروها دیزلی باشند موتور آن‌ها بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۸۳۶۱ رتبه‌بندی می‌گردد؛
- خودروهای دستساز با تیراز پایین تولید داخل.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین‌ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزاماً نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزاماً اور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۴۲۴۱: خودرو-صرف سوخت و میزان CO_2 منتشره؛

- ۲-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ایران-ای یو ۱۲۳۰: خودرو - جرم و ابعاد خودروها و تریلر - ویژگی‌ها و روش‌های آزمون؛
- ۳-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۶۹۲۴: خودرو-تأیید نوع وسایل نقلیه موتوری و تریلرها و سیستم‌ها، قطعات و واحدهای فنی مجزای آن‌ها مقررات و روش‌های اجرایی؛
- ۴-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۷۳۲۸: خودرو - انتشار آلاینده‌های خروجی خودرو؛
- ۵-۲ استاندارد ملی ایران به شماره ۸۳۶۱: موتورهای دیزلی خودروهای سنگین و نیمه سنگین جاده‌ای و خارج جاده‌ای و ماشین‌آلات راهسازی، ساختمانی، معدنی و کشاورزی - تعیین معیار مصرف سوخت و دستورالعمل برچسب انرژی؛

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

gasoline vehicle

هر خودرویی که توان آن از طریق سوخت بنزین تأمین می‌شود.

۲-۳

خودرو دیزلی

diesel vehicle

هر خودرویی که توان آن از طریق سوخت دیزل (گازوئیل) تأمین می‌شود.

۳-۳

خودرو دوگانه‌سوز

bi-fuelvehicle

هر خودرویی که توان آن از طریق دو نوع سوخت بنزین و گاز طبیعی فشرده (CNG) و یا بنزین و تأمین می‌شود.

۴-۳

خودرو هیبریدی

hybrid vehicle

خودرویی است که حداقل دارای دو مبدل انرژی و دو سامانه ذخیره انرژی (نصب شده بر روی وسیله نقلیه) می باشد.

۵-۳

خودروساز

vehicle manufacturer

اشخاص حقیقی یا حقوقی است که تحت مسؤولیت حقوقی وی یک خودرو تولید شده و مسؤولیت نصب برچسب تأیید شده توسط سازمان ملی استاندارد را به عهده می گیرد.

۶-۳

خودرو سواری گروه M₁

category M₁ passenger vehicles

عبارت است از هر خودرویی که به منظور حمل مسافر طراحی و ساخته شده و تعداد مکان‌های سرنشین آن (تعداد صندلی‌ها) با احتساب صندلی راننده از هشت صندلی بیشتر نباشد.

۷-۳

خودروی حمل بار گروه N₁

category N₁ carriage of goods vehicles

عبارت است از خودروهای مخصوص حمل کالا که به این منظور طراحی و ساخته شده و حداکثر جرم مجاز آن‌ها ۳۵۰۰ کیلوگرم می باشد.

۸-۳

خودرو سواری گروه M₂

category M₂ passenger vehicles

عبارت است از هر خودرویی که به منظور حمل مسافر طراحی و ساخته شده و تعداد مکان‌های سرنشین (تعداد صندلی‌ها) با احتساب صندلی راننده بیش از ۸ صندلی باشد ولی وزن آن کمتر از ۵ تن باشد.

۹-۳

خودرو حمل بار گروه N₂

category N₂ carriage of goods vehicles

عبارت است از خودروهای مخصوص حمل کالا که به این منظور طراحی و ساخته شده و حداکثر جرم مجاز آن‌ها بین ۳/۵ تا ۱۲ تن باشد.

۱۰-۳

خط معیار

criteria line

خط معیار انتشار دی اکسید کربن بر حسب وزن خودروها تعریف می شود که در زیربند ۱-۵ برای دوره های مختلف اجرای استاندارد تعریف می شود.

۱۱-۳

جرم خودرو

mass of vehicle

منظور از جرم خودرو، جرم در حال حرکت خودرو می باشد که بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ایران-ای ۱۲۳۰ تعیین می شود.

۱۲-۳

بازه بندی

labeling limits

بازه بندی میزان انتشار دی اکسید کربن برای هر خودرو بر مبنای میزان انتشار دی اکسید کربن خودرو که مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ اندازه گیری شده، انجام می گردد و حدود تعریف شده برای آن در زیربند ۲-۵ تعیین می شود.

۱۳-۳

برچسب

label

برچسب میزان انتشار دی اکسید کربن خودرو حاوی اطلاعاتی است که مصرف کنندگان را قادر می سازد مدل های مختلف خودرو را با توجه به معیار تعیین شده و بازه بندی انتشار دی اکسید کربن باهم مقایسه کنند.

۱۴-۳

تأیید نوع

TA

type approval

عبارت از کلیه مراحلی است (از جمله تقاضا، انجام آزمون ها و صدور گواهی) که طبق استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ انجام می گیرد تا تأیید نوع برای یک نوع خودرو در رابطه با میزان دی اکسید کربن منتشره و مصرف سوخت انجام گیرد. تقاضا و صدور گواهی طبق الزامات استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۴ و بر اساس دستورالعمل های ابلاغی سازمان ملی استاندارد انجام می گیرد.

ارقام به دست آمده در این مرحله به عنوان انتشار دی اکسید کربن و مصرف سوخت واقعی خودرو بر روی برچسب درج می شود.

۱۵-۳

تطابق تولید

COP

conformity of production

عبارت از کلیه مراحلی است که طبق استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ انجام می‌گیرد تا تطابق تولید برای یک نوع خودرو در رابطه با میزان دی‌اکسیدکربن منتشره و مصرف سوخت انجام گیرد. جهت اطمینان از تطابق تولید در رابطه با دی‌اکسیدکربن منتشره و مصرف سوخت خودروها، با توجه به گواهی تأیید نوع بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۶۹۲۴ مقادیر بررسی می‌گردد.

۱۶-۳

سیکل رانندگی شهری

urban driving cycle

سیکل آزمون شبیه‌سازی شهری مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۲۸ تعریف می‌شود.

۱۷-۳

سیکل رانندگی برون‌شهری

extra urban driving cycle

سیکل آزمون شبیه‌سازی برون‌شهری مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۲۸ تعریف می‌شود.

۱۸-۳

سیکل ترکیبی

(ECE+EUDC cycle) Or Motor Vehicle Emissions Group-A (MVEG-A cycle)

سیکل آزمون شبیه‌سازی ترکیبی مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۷۳۲۸ تعریف می‌شود. در این استاندارد کلیه معیارها بر اساس سیکل NEDC تعیین گردیده است.

۱۹-۳

پارامتر مشخصه

characteristic parameter

در این استاندارد پارامتر مشخصه جرم خودرو در حال حرکت می‌باشد که خطوط معیار انتشار دی‌اکسیدکربن بر حسب این پارامتر به دست می‌آید.

سطح تصویر چرخ تا چرخ

footprint

سطح تصویری که از حاصل ضرب فاصله محور چرخ‌های جلو تا محور چرخ‌های عقب در فاصله مرکز به مرکز دوچرخ حاصل می‌شود. اگر فاصله دو چرخ جلو از هم با فاصله دو چرخ عقب از هم برابر نباشد و سطح تصویر شکل ذوزنقه داشته باشد، مساحت ذوزنقه محاسبه می‌شود.

۴ روش‌های آزمون

دی‌اکسیدکربن منتشره و مصرف سوخت خودرو بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ اندازه‌گیری و گزارش می‌گردد.

۵ تعیین معیار و بازه‌بندی برچسب

۱-۵ مقادیر و الزامات تعیین معیار انتشار دی‌اکسید کربن

۱-۱-۵ معیار انتشار دی‌اکسید کربن (رتبه انرژی G) خودروهای سواری سبک گروه M_1 (معیار محصول) براساس پارامتر مشخصه جرم خودرو برای سه دوره مطابق جدول ۱ تعیین می‌شود:

جدول ۱- روابط خط معیار انتشار دیاکسید کربن بر حسب جرم خودرو
برای خودروهای سواری تک دیفرانسیل گروه M₁

مرحله	تاریخ اجرای دوره	خط معیار * (gr/km)	ثابت (kg) M ₀
اول	۱۴۰۰/۰۴/۰۱ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱	در بازه زمانی مذکور، مرحله دوم تجدیدنظر سوم استاندارد ملی ایران شماره ۲-۴۲۴۱، همچنان برقرار است.	-
دوم	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ ۱۴۰۳/۰۳/۳۱	$E_{CO2})_{allowed} = 169 + 0.0267(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله دوم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ توسط سازمان ملی استاندارد با همکاری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می‌گردد.
سوم	۱۴۰۳/۰۴/۰۱ ۱۴۰۶/۰۳/۳۱	$E_{CO2})_{allowed} = 162 + 0.0267(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله سوم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ توسط سازمان ملی استاندارد با همکاری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می‌گردد.
چهارم	۱۴۰۶/۰۴/۰۱	$E_{CO2})_{allowed} = 155 + 0.0267(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله چهارم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در دو سال قبل از تاریخ اجرا توسط سازمان ملی استاندارد و با همکاری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می‌گردد.

یادآوری- در جدول ۱ به اعداد معیار محاسبه شده برای خودروهای ون/ دنده اتوماتیک/ دو دیفرانسیل ۵ درصد (به تفکیک به ازای هر حالت) اضافه می‌گردد.

۲-۱-۵ معیار انتشار دیاکسید کربن (رتبه انرژی G) خودروهای مسافری گروه M₂ و خودروهای تجاری گروه N₁ و N₂ براساس پارامتر مشخصه جرم خودرو برای سه دوره مطابق جدول ۲ تعیین می‌شود:

جدول ۲- روابط خط معیار انتشار دیاکسید کربن بر حسب جرم خودرو
برای خودروهای مسافری گروه M_2 ، خودروهای تجاری گروه N_1 و N_2

مرحله	تاریخ اجرای دوره	خط معیار (gr/km)	ثابت (M_0)
اول	۱۴۰۰/۰۴/۰۱ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱	در بازه زمانی مذکور، مرحله دوم تجدیدنظر سوم استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱-۲، همچنان برقرار است.	-
دوم	۱۴۰۱/۰۴/۰۱ ۱۴۰۳/۰۳/۳۱	$E_{CO_2} \text{allowed} = 228.83 + 0.090(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله دوم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ توسط سازمان ملی استاندارد با همکاری شرکت بهینه سازی مصرف سوخت وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می گردد.
سوم	۱۴۰۳/۰۴/۰۱ ۱۴۰۶/۰۳/۳۱	$E_{CO_2} \text{allowed} = 223.98 + 0.090(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله - سوم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در سال های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ توسط سازمان ملی استاندارد با همکاری شرکت بهینه سازی مصرف سوخت وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می گردد.
چهارم	۱۴۰۶/۰۴/۰۱ بعد	$E_{CO_2} \text{allowed} = 219.12 + 0.090(M - M_0)$	این مقدار در هنگام اجرای مرحله چهارم بر اساس میانگین وزنی خودروهای تولیدی در دو سال قبل از تاریخ اجرا توسط سازمان ملی استاندارد و با همکاری شرکت بهینه سازی مصرف سوخت و وزارت صنعت، معدن و تجارت محاسبه می گردد.

یادآوری- در جدول ۲ به اعداد معیار محاسبه شده برای خودروهای ون / دو دیفرانسیل ۵ درصد اضافه می گردد.

۳-۵ کلیه معیارهای موضوع انتشار دیاکسید کربن بر اساس سیکل ترکیبی، مطابق استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ تعیین می شوند.

۴-۱-۵ نحوه محاسبه میزان معیار انتشار برای خودروهای دوگانه‌سوز تابعی از میزان پیمایش آن‌ها با سوخت گاز طبیعی فشرده (CNG) به شرح ذیل می‌باشد:

- خودروها با پیمایش محدود گاز (کمتر از ۲۴۰ کیلومتر)

$$(CO_2)_{equ} = 50\% (CO_2)_{CNG} + 50\% (CO_2)_{Gasoline}$$

- خودروها با پیمایش مساوی و بالاتر از ۲۴۰ کیلومتر با سوخت گاز

$$(CO_2)_{equ} = f \times (CO_2)_{CNG} + (1 - f) \times (CO_2)_{Gasoline}$$

$$f = 0.6 + \frac{1}{150}(\max(range, 240) - 240)$$

که در آن:

f ضریب پیمایش

Range مقدار پیمایش خودرو با سوخت گاز طبیعی فشرده (CNG) بر حسب کیلومتر، با یکبار پر کردن مخزن است.

۲-۵ بازه‌بندی برچسب انتشار دی‌اکسیدکربن

برچسب انتشار دی‌اکسید کربن خودروها (رتبه انرژی) بر اساس معیار انتشار دی‌اکسید کربن برای هر مدل خودرو تعیین می‌شود. به این ترتیب که مقادیر معیار با قراردادن جرم خودرو در جدول‌های ۱ و ۲ مشخص شده و به عنوان رتبه G شناخته می‌شود.

جدول ۳- بازه‌بندی انتشار دی‌اکسید کربن خودروها

نشنگر	محدوده
A	۶۴٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو
B	۷۰٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $>$ ۶۴٪ معیار
C	۷۶٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $<$ ۷۰٪ معیار
D	۸۲٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $<$ ۷۶٪ معیار
E	۸۸٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $<$ ۸۲٪ معیار
F	۹۴٪ معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $<$ ۸۸٪ معیار
G	معیار \leq انتشار دی‌اکسیدکربن خودرو $>$ ۹۴٪ معیار

۳-۵ اقدامات اجرایی

۳-۵ در صورتی که برای یک محصول در تطابق تولید عدد به دست آمده برای انتشار دی‌اکسیدکربن در مقایسه با تأیید نوع منجر به جابجایی یک بازه گردد، مجدداً باید تأیید نوع برای آن محصول اخذ گردد.

۵-۳-۲ کلیه مدل‌های تولیدی که مشخصات فنی آن‌ها از لحاظ میزان مصرف سوخت و دی‌اکسید کربن منتشره تأثیرگذار تشخیص داده می‌شود، باید در مرحله تأیید نوع بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۴۴۱ تحت آزمون قرار گرفته و میزان انتشار دی‌اکسید کربن و مصرف سوخت آنها تعیین گردد.

۵-۳-۳ در مرحله تأیید نوع و در رابطه با هر نوع خودرو، در صورت عدم تفکیک مدل از لحاظ مصرف سوخت، بالاترین میزان انتشار دی‌اکسید کربن منتشره مربوط به بحرانی ترین مدل از آن نوع خودرو، به عنوان میزان دی‌اکسید کربن منتشره آن نوع خودرو تعیین خواهد گردید.

۵-۳-۴ به منظور تعیین جرم خودرو جهت استفاده در فرمول تعیین معیار، جرم مربوط به مدلی از خودرو باید مورد استفاده قرار گیرد که دارای کمترین جرم در بین کلیه مدل‌های آن نوع خودرو باشد.

۵-۳-۵ به منظور انجام آزمون مصرف سوخت و انتشار، مرکز آزمون باید قبل از انجام آزمون نسبت به اندازه‌گیری میزان جرم خودرو و سطح تصویر آن اقدام نموده و نتایج مربوطه را در گزارش آزمون درج نماید.

۵-۳-۶ اعداد معیار تا یک رقم اعشار محاسبه و به صورت ریاضی گرد می‌شود.

۵-۳-۷ کلیه خودروهایی که بر اساس نتایج حاصل از مدارک ارائه شده، رتبه انتشار آنها در بازه‌های A,B,F,G یا C قرار گیرند، باید در داخل کشور و یا در صورت عدم امکان، در خارج از کشور و با نظارت بازرس تحت آزمون قرار گیرند. در هر صورت نتیجه حاصل از انجام آزمون ملاک تعیین رتبه انتشار خواهد بود.

۵-۳-۸ چنانچه مدارک ارائه شده در رابطه با انتشار دی‌اکسید کربن بر اساس چرخه دیگری غیر از NEDC باشد، خودرو باید در داخل کشور و یا در صورت عدم امکان، در خارج از کشور و با نظارت بازرس تحت آزمون قرار گیرد. در هر صورت نتیجه حاصل از انجام آزمون ملاک تعیین رتبه انتشار خواهد بود.

۶ برچسب میزان انتشار دی‌اکسید کربن خودرو

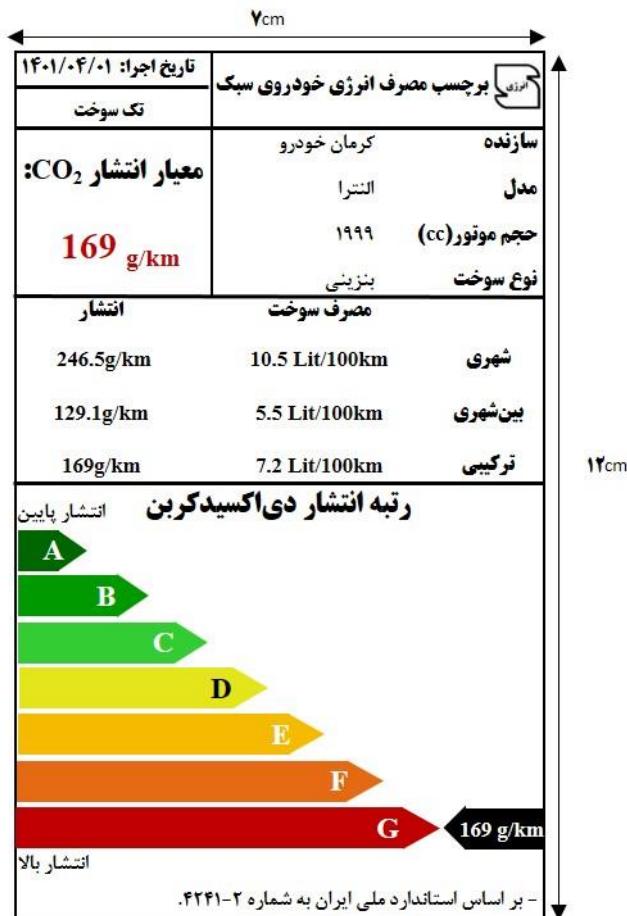
برچسب انتشار دی‌اکسید کربن خودرو حاوی اطلاعاتی است که مصرف‌کنندگان را قادر می‌سازد مدل‌های مختلف را با توجه به معیار تعیین شده و گروه انتشار دی‌اکسید کربن (G) باهم مقایسه کنند. اطلاعات مندرج بر روی برچسب باید به صورت خوانا و واضح باشد.

۱-۶ برچسب‌گذاری خودروهای تک‌سوخته بنزینی یا دیزلی

۱-۱-۱ ابعاد برچسب خودروهای تک‌سوخته بنزینی یا دیزلی

ابعاد برچسب خودروهای تک‌سوخته بنزینی یا دیزلی باید مطابق شکل ۱ باشد. اعداد داده شده در شکل ۱ بر حسب سانتی‌متر می‌باشند.

ابعاد بر حسب سانتی متر



شکل ۱- نمونه برچسب خودروهای تکسوخته بنزینی یا دیزلی به همراه ابعاد

۲-۱-۶ رنگ‌های مورد استفاده در برچسب خودروهای تکسوخته بنزینی یا دیزلی

کد رنگ‌های استفاده شده بر روی برچسب بر مبنای سیستم Hex است.

کد رنگ‌های پیکان‌ها به شرح زیر است:

#006600 :A

#009900 :B

#33CC33 :C

#E5E51B :D

#F6BB00 :E

#E66914 :E

#C00000 :G

زمینه کل برچسب سفید است. کد رنگ برای اطلاعات مورد ۸ مطابق با رنگ نمایشگر معیار انتشار می‌باشد.

۳-۱-۶ موارد مندرج در برچسب خودروهای تکسوخته بنزینی یا دیزلی

۱-۳-۱-۶ هر یک از بخش‌های شکل ۲ که با یک شماره از ۱ تا ۱۰ مشخص شده‌اند، به صورت زیر معرفی می‌شوند.

- ۱- عنوان برچسب انرژی
 - ۲- تاریخ اجرا
 - ۳- نام سازنده
 - ۴- مدل خودرو (نام تجاری)
 - ۵- حجم موتور
 - ۶- نوع سوخت
 - ۷- تک سوخت (در صورت هیبرید بودن در این قسمت ذکر گردد)
 - ۸- معیار انتشار دیاکسید کربن بر حسب گرم بر کیلومتر (شاخص G) محاسبه شده با استفاده از روابط جداول ۱ و ۲
 - ۹- میزان مصرف سوخت و انتشار خودرو در سه حالت شهری، بین شهری و ترکیبی
 - ۱۰- رتبه انتشار برچسب انرژی مطابق جدول ۳
- یادآوری - دقیق شود میزان دیاکسید کربن و مصرف سوخت مندرج در برچسب با توجه به روابط و مقادیر و روش‌های استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱، هماهنگ باشند.

برچسب مصرف انرژی خودروی سبک

تاریخ اجرا: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱	نوع سوخت
نگ سوخت	سازنده
معیار انتشار: CO ₂	کرمان خودرو
169 g/km	النtra
انتشار	مدل
246.5g/km	۱۹۹۹
129.1g/km	حجم موتور(cc)
169g/km	بنزینی
صرف سوخت	نوع سوخت
246.5 Lit/100km	شهری
5.5 Lit/100km	بین شهری
7.2 Lit/100km	قوگیبی
رتبه انتشار دی اکسید کربن	
انتشار پایین	
A	
B	
C	
D	
E	
F	
G	169 g/km
انتشار بالا	

بر اساس استاندارد ملی ایران به شماره ۴۲۴۱-۲.

شکل ۲- موارد مندرج در برچسب خودروهای تکسوخته بنزینی یا دیزلی

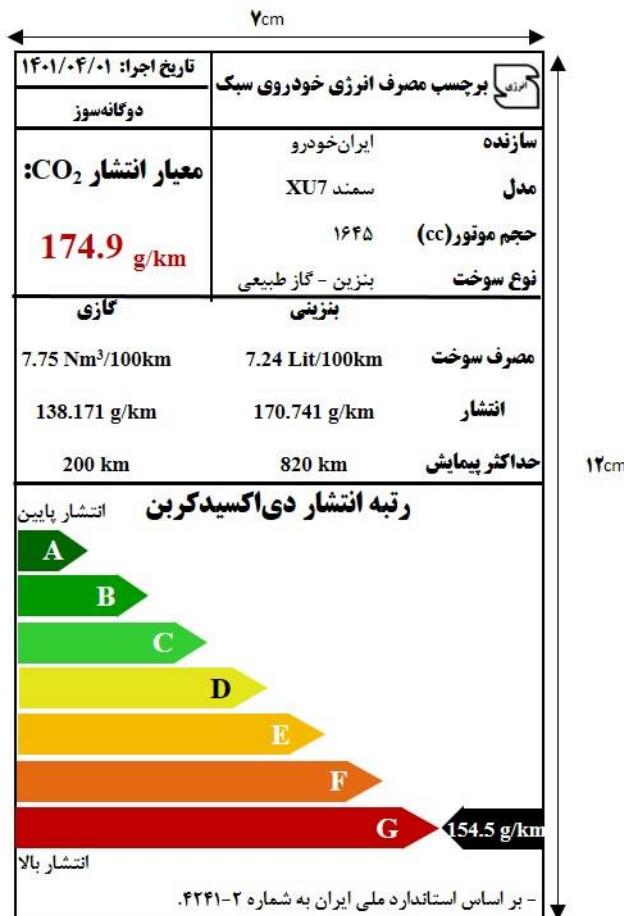
۲-۶ برچسب‌گذاری خودروهای دوگانه‌سوز بنزین-گاز

خودروهای دوگانه‌سوز شامل خودروهای دوگانه‌سوز بنزین-CNG و بنزین-LPG می‌باشد.

۲-۶-۱ ابعاد برچسب خودروهای دوگانه‌سوز بنزین-گاز

ابعاد برچسب خودروهای دوگانه‌سوز باید مطابق شکل ۳ برحسب سانتی‌متر باشند.

ابعاد بر حسب سانتی متر



شکل ۳- نمونه برچسب خودروهای دوگانه سوز بنزین- گاز (CNG یا LPG) به همراه ابعاد

۲-۲-۶ رنگ‌های مورد استفاده در برچسب خودروهای دوگانه سوز بنزین- گاز

کد رنگ‌های استفاده شده بر روی برچسب بر مبنای سیستم Hex است.

کد رنگ‌های پیکان‌ها به شرح زیر است:

#006600 :A

#009900 :B

#33CC33 :C

#E5E51B :D

#F6BB00 :E

#E66914 :E

#C00000 :G

زمینه کل برچسب سفید است. کد رنگ برای اطلاعات موارد ۹ و ۱۰ مطابق با رنگ نمایشگر معیار انتشار می‌باشد.

۳-۲-۶ موارد مندرج در برچسب خودروهای دوگانه سوز بنزین-گاز

۱-۳-۶ هر یک از بخش‌های شکل ۴ که با یک شماره از ۱ تا ۱۰ مشخص شده‌اند، به صورت زیر معرفی می‌شوند.

۱- عنوان برچسب انرژی

۲- تاریخ اجرا

۳- نام سازنده

۴- مدل خودرو (نام تجاری)

۵- حجم موتور

۶- نوع سوخت

۷- تک سوخته یا دو سوخته بودن

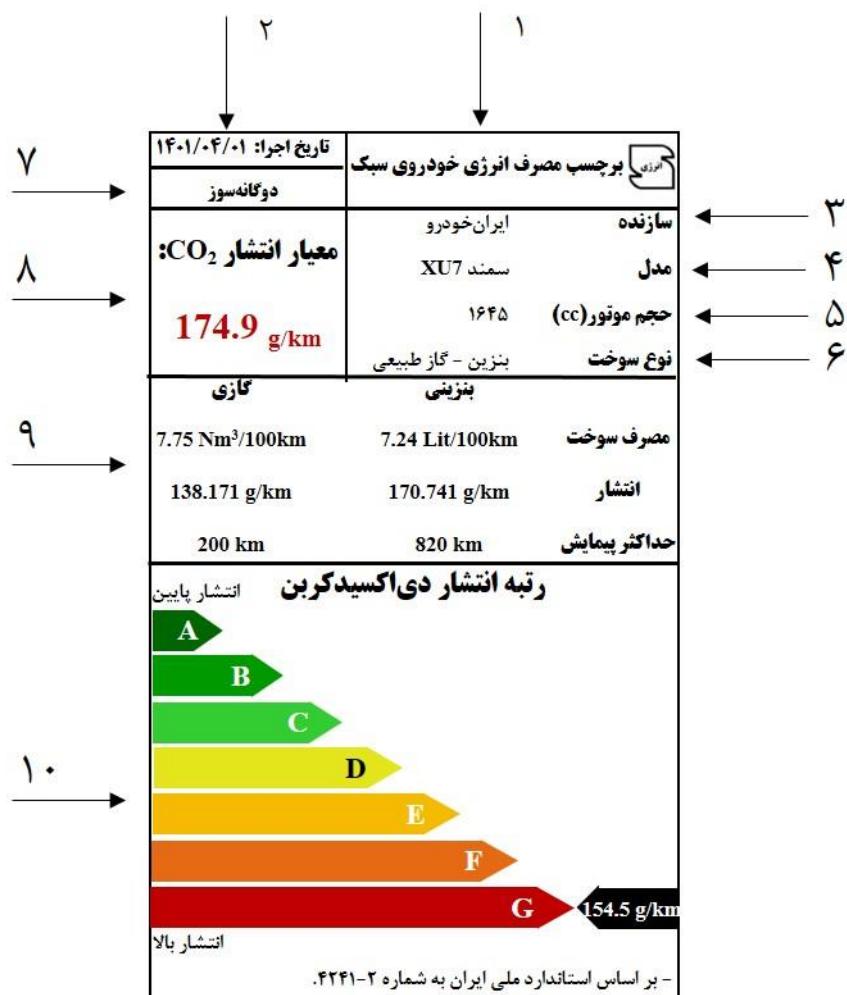
۸- معیار انتشار دی‌اکسید کربن بر حسب گرم بر کیلومتر (شاخص G) محاسبه شده با استفاده از روابط جداول ۱ و ۲

۹- میزان مصرف سوخت، انتشار خودرو و حداکثر پیمایش در دو حالت بنزینی و گازی

۱۰- رتبه انتشار برچسب انرژی مطابق جدول ۳

یادآوری ۱- در استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱ مصرف سوخت گاز طبیعی بر حسب نرمال مترمکعب بر ۱۰۰ کیلومتر محاسبه می‌شود ولی برای بنزین، دیزل و LPG بر حسب لیتر بر ۱۰۰ کیلومتر محاسبه می‌شود.

یادآوری ۲- دقت شود میزان دی‌اکسید کربن و مصرف سوخت مندرج در برچسب با توجه به روابط و مقادیر و روش‌های استاندارد ملی ایران شماره ۴۲۴۱، هماهنگ باشند.



شكل ۴- موارد مندرج در برچسب خودروهای دوگانهسوز بنزین- گاز

۳-۶ نشانه‌گذاری

اطلاعات مندرج در برچسب باید به صورت واضح و خوانا باشد. برچسب هر خودرو روی شیشه جلوی خودرو و در بالا به نحوی نصب می‌شود که دید راننده را محدود نکند (در سوی مخالف راننده نصب می‌شود).

۴-۶ مراحل الصاق برچسب

۴-۶-۱ دی اکسید کربن منتشره و مصرف سوخت از هر خودرو در مراحل تأیید نوع و تطابق تولید، مطابق بخش ۴ اندازه گیری و گزارش گردد.

۴-۶-۲ مطابق خط معیار و بازه بندی تعیین شده در زیربندهای ۱-۵ و ۲-۵ و بر اساس دی اکسید کربن به دست آمده در مرحله تأیید نوع از بخش ۴، رتبه انتشار دی اکسید کربن خودرو (A تا G) تعیین گردد.

۴-۶-۳ برچسب انتشار دی اکسید کربن باید در مرحله تأیید نوع با نظارت و پس از تأیید سازمان ملی استاندارد نصب گردد.

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

روش تعیین معیار دی اکسید کربن منتشره بر حسب سبد تولید کارخانه‌ای

به منظور اطلاع خودروسازان از چشم‌انداز اجرای استاندارد کارخانه‌ای، برنامه زمانی اولیه استاندارد خودروهای سبک گروه M₁ به شکل کارخانه‌ای و طی سه مرحله مطابق جدول الف-۱ ارائه می‌گردد.

جدول الف-۱- معیار استاندارد کارخانه‌ای گروه M₁

M ₀	رابطه معیار	بازه زمانی
در هر دوره میانگین کارخانه‌ای ۲ سال قبل اجرای استاندارد	E _{CO2} = 155 + 0.0267(M - M ₀)	۱۴۰۶/۰۴/۰۱ تا ۱۴۰۸/۰۳/۳۱
	E _{CO2} = 142 + 0.0267(M - M ₀)	۱۴۰۸/۰۴/۰۱ تا ۱۴۱۰/۰۳/۳۱
	E _{CO2} = 130 + 0.0267(M - M ₀)	۱۴۱۰/۰۴/۰۱ به بعد

الف-۲ روشنی تعیین سبد تولید کارخانه

الف-۲-۱ کلیه تولید کنندگان خودرو باید میزان تولید محصولات خود را بر اساس نوع/گونه/مدل خودرو تفکیک نموده و بر اساس هر مدل تولیدی، تعداد دقیق تیراز تولیدی از آن مدل خودرو مشخص گردد.

الف-۲-۲ در صورتی که تیراز تولید مدل‌های تولیدی یک نوع خودرو قابل تفکیک نباشد، به منظور تعیین شاخص‌های سبد تولید کارخانه‌ای، میزان انتشار دی اکسید کربن منتشره مربوط به بحرانی ترین مدل از آن نوع خودرو، به عنوان میزان انتشار دی اکسید کربن منتشره کل تیراز تولیدی آن نوع خودرو تعیین خواهد گردید.

الف-۲-۳ مرجع ذیصلاح باید در راستای اجرای استاندارد کارخانه‌ای، نسبت به راهاندازی سامانه جامع اطلاعات خودرو که امکان ارائه اطلاعات مربوط به تیراز تولید و میزان دی اکسید کربن منتشره خودروها را داشته باشد با هماهنگی سایر نهادهای ذیربط اقدام نموده و دسترسی‌های لازم را برای مرجع تأیید فراهم نماید.

الف-۲-۴ در صورتی که سازوکار اجرایی معیار دی اکسید کربن منتشره بر حسب سبد تولید کارخانه‌ای فراهم شده و در کمیته اصلی تعیین معیار تصویب گردد، معیار انتشار دی اکسید کربن برای خودروهای سبک

تولید داخل مشخص شده در بند هدف و دامنه کاربرد این استاندارد، برای هر تولید کننده بر اساس فرمول زیر تعیین خواهد گردید.

الف-۳ تعیین معیار انتشار دی اکسید کربن نوع خودرو بر اساس سبد تولید کارخانه

الف-۳-۱ با در نظر گرفتن تأثیر تیراژ تولید و میانگین انتشار کارخانه‌ای، برای محاسبه میانگین انتشار کارخانه هر تولید کننده باید رابطه ذیل مورد استفاده قرار گیرد:

$$E_{CO2} = \left[C_0 - (E_i - 130) \frac{N_i}{N_t} \right] + 0.0267(M - M_0)$$

که در آن:

E_{CO2} معیار انتشار خودرو

C_0 مقدار عرض از مبدأ خط معیار در هر مرحله اجرای استاندارد مطابق جداول ۱ و ۲

E_i میانگین انتشار کارخانه با ضریب وزنی تیراژ

N_i تیراژ کارخانه

N_t تیراژ کل کشور

M جرم خودرو

M_0 جرم میانگین کشور

الف-۴ جدول بازه بندی انتشار دی اکسید کربن خودروها در معیار کارخانه‌ای

جدول الف-۴- بازه بندی انتشار دی اکسید کربن خودروها

نشانگر	محدوده
A	$A \leq 130$
B	$130 \leq \text{انتشار دی اکسید کربن خودرو} < 135$
C	$135 \leq \text{انتشار دی اکسید کربن خودرو} < 140$
D	$140 \leq \text{انتشار دی اکسید کربن خودرو} < 145$
E	$145 \leq \text{انتشار دی اکسید کربن خودرو} < 150$
F	$150 \leq \text{انتشار دی اکسید کربن خودرو} < 155$
G	$G > 155$